

OSA

ŠKOLSKÝ ČASOPIS

2

udalosti zo života školy, zaujímavosti, kultúra, zábava ale aj poučenie

ŽIVÉ SLOVÁ

Z dejín vysvedčenia

SLOVENSKO

Prečo mám rád slovenčinu

ROZHOVOR

Mgr. Tímea Baluchová

SERIÁL NA POKRAČOVANIE

Spánok a jeho účinky

PREVENCIA

Šikana
Týždeň boja proti drogám
Extrémizmus a radikalizmus
Kriminalistika a daktyloskopia

LITERÁRNE OKIENKO

ZÁBAVA, ŠPORT

Uzávierka tohto čísla bola 31.1.2024

Redakčná rada - Osičky

Redakčná rada našej Osičky je zložená z najrôznejších prispievateľov z radov učiteľov a žiakov s láskavým vedením prevažne zo strany učiteľov Slovenského jazyka.

O grafickú stránku časopisu sa stará: Peter Ľupták

Všetkým prispievateľom veľmi pekne ďakujeme. Rovnako ďakujeme za spoluprácu aj pani riaditeľke, pani zástupkyniam, všetkým pani učiteľkám, pánom učiteľom a pani vychovávateľkám.

Výzva pre žiakov i učiteľov našej školy: Ak máte nejaké zaujímavé príspevky vhodné do nášho školského časopisu, budeme radi, keď nám ich poskytnete. Môžu to byť slohové práce, básne či iné literárne dielka, referáty, projekty, komiksy a pod. Rovnako budeme radi, ak nám dáte vedieť o všetkom zaujímavom, čo ste robili na vyučovaní či mimo neho - exkurzie, návštevy výstav, divadiel, športové podujatia, rôzne súťaže, slávnosti, netradičné vyučovacie hodiny a i. Svoje námety môžete dať niektorej z „osičiek“ alebo priniesť pani učiteľke Milkovej, pánovi učiteľovi Ihrackému alebo Ľuptákovi. S potešením za vami prídeme, a ak sa nám bude váš návrh páčiť, tematiku spracujeme a uverejníme.

Pri tvorbe časopisu boli použité vlastné obrázky a obrázky z [Pixabay](#).

ÚVOD

Úvodník	4
---------	---

ŽIVÉ SLOVÁ

Z dejín vysvedčenia	6
---------------------	---

UDALOSTI

Udalosti	8
Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko	10

ROZHOVOR

Mgr. Tímea Baluchová	15
----------------------	----

SERIÁL NA POKRAČOVANIE

Spánok a jeho účinky	16
----------------------	----

LITERÁRNE OKIENKO

Básne našich žiakov	18
Záchrana veliteľa	22

PREVENCIA

Extrémizmus, radikalizmus	24
Šikana, násilie na deťoch, páchané inými deťmi	28
Európsky týždeň boja proti drogám	32
Kriminalistická daktyloskopia	34

ŠPORT

Tchoukball	38
------------	----

ZÁBAVA

Haluze a halúzky	40
Kvíz a Sudoku	42
Vtipy	44
Galéria	45

ÚVODNÍK

Milí naši čitatelia,

ani sme sa nenazdali a prvý polrok školského roka 2023/2024 máme úspešne za sebou. Počas neho ste mali možnosť zažiť množstvo nového. Zúčastnili ste sa na rôznych akciách, prednáškach, výstavách, divadelných predstaveniach... no nečudo, že nám všetkým týchto päť mesiacov utieklo ako voda.

Veríme, že vaša usilovnosť sa odzrkadlila aj na výborných vysvedčeniach, ktoré zavŕšili prvú etapu školského roka. Ak sa vám aj niečo nevydarilo podľa predstáv, stále máte šancu pridať, zlepšiť sa a dosiahnuť tak vysnívané výsledky.

Pracovitosť a šikovnosť v pisateľských zručnostiach sa odzrkadlila v druhom čísle nášho školského časopisu, ktorý práve listujete. Je plný zaujímavých rubriek, ktoré sú súhrnom udalostí za posledné obdobie. Opäť sme v ňom urobili pár kozmetických úprav, aby sme ho pre vás spravili atraktívnejším a zaujímavejším.

Prajeme vám krásne a ničím nerušené čítanie... a veľa síl, optimizmu a úsmevu v druhom polroku.

Tím redakcie časopisu OSA

Ked' sa chceme priblížiť k pravde, musíme sa najskôr vzdialiť od všedného života.

Sokrates

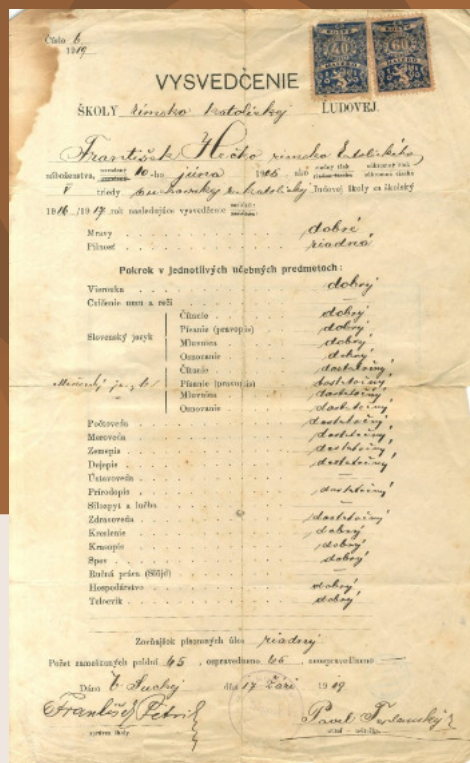
Z DEJÍN VYSVEDČENIA

HISTÓRIA

PaedDr. Erika Goliašová

Aj vysvedčenie má svoju históriu. Z hľadiska pedagogiky, buďte žiaci radi, že žijete práve v tejto dobe. Obávam sa, že keby ste boli hodnotení kritériami, ktoré sa používali v minulosti, jednotiek by ste veľa nevideli.

Dostalo sa mi do rúk vysvedčenie známeho slovenského spisovateľa Františka Hečka (1905 – 1960). Na základnú školu chodil aj počas 1.svetovej vojny. Ako jedenásťročný mal na vysvedčení iba známky dobrý a dostatočný.

Zaujal ma samotný názov. Na tlačive nie je napísané vysvedčenie, ale „Pokrok v jednotlivých učebných predmetoch“. To sa mi páči. Je to presnejšie a výstižnejšie.

Tlačivo začína hodnotením mravov a pilnosti. To je v dnešnom ponímaní správanie a usilovnosť. Ako prvý predmet je uvedená vierouka (náboženstvo). V tom čase (šk. rok 1916/1917) podstatný a dôležitý predmet.

Slovenský jazyk nie je pre vás neznámy predmet. Ale na tomto vysvedčení mal hneď štyri známky. Zvlášť sa hodnotilo čítanie, písanie a pravopis, mluvnica, osnovanie. Aj toto mi príde spravodlivé a férové. Radi čítate, máte slovnú zásobu, viete sa vyjadrovať, ale s gramatikou zápasíte a diktáty píšete hrozne? Tak jednotku na svojom vysvedčení zo slovenského jazyka tak ľahko nevidíte.

V minulosti to bolo objektívnejšie.

Tlačivo pokračuje viac menej známymi predmetmi. Poznáte ich z hodín dejepisu a slovenčiny, keď preberáte archaizmy, historizmy a iné -izmy.

Počtoveda, meroveda, ústavoveda, zemepis, prírodopis, silozpyt a lučba, zdravoveda, telocvik, ručná práca, spev, kreslenie...

Samostatne bola hodnotená úprava, resp. zovňajšok písomných prác. Viete si predstaviť, že by sme na 2. stupni zozbierali vaše poznámkové a pracovné zošity, a dali vám z nich jednu známku? Za úpravu?

Ako dnes, tak aj v minulosti, mávali učitelia porady, na ktorých preberali prospech a správanie žiakov. Zachovala sa nám školská kronika z roku 1929 z okolia Trenčína, ktorú

písal pán učiteľ. Uvádzam aj so skutočnými menami žiakov:

Žiak Michal Hrnčár je strašne krutý, papuľnatý a jedovatý. Už ako prvák zlomil koze nohu. Zviazal copy dvom dievčencom a takto vyrušil riadny chod vyučovania, zbudiac v učebni chaos. Kradol cukrové z vianočného stromku a rozbil kachličku zo školských kachiel. Slabého Taliana sotil do haluzia. Na trojú výzvu, či sa polepší, neodpovedal. Taliana sotil do dreva a odral mu tvár i nos. Franca Červeňana uderil do tváre, rozkrvavil ho, ale odprosiť nechcel. Použil výroku „dajte mi motúz, nech sa obesím!

“ Pošpinil učebňu mokrým sňahom a steny mokrou zablatenou handrou. Divoko bil sa s Gustávom Lehotským. Individuum toto stihlo všetky zmienené žiacke priestupky v priebehu 2 mesiacov.

Preč sú časy, kedy sa používali na neposlušné deti telesné tresty. Preč sú časy, keď žiak, ktorý nevedel učivo, bol sprostý.

Aj pedagogika má svoju históriu, prítomnosť a budúcnosť.

BÁJKY - vlastná tvorba

Sarah Galovičová

Ovca a vlk

V lese býval jeden vlk, ktorý si veľmi prial, kamarátiť sa s ovcou. Boli síce veľmi odlišní, ale začali spolu tráviť voľný čas. Postupom času sa ukázalo, že aj napriek veľkým rozdielom to nebolo prekážkou, ale práve to upevnilo ich priateľstvo. Veľakrát vlk zachránil ovcu pred nebezpečenstvom a ovca za to ukazovala radosť z jeho spoločnosti. A tak žili dlho a šťastne. Aj napriek veľkým predsudkom môže priateľstvo vydržať veľmi dlho a nepozná hranice.

„Priateľstvo je poklad, ktorý sa neskrýva v zlate, ale v zdieľaní, radosti a trápenia.“

UDALOSTI ZO ŽIVOTA V NAŠEJ ŠKOLE

Naša novembrová NOC v ŠKOLE

[3.11.2023] Žiaci našich štvrtých ročníkov si spolu s pani učiteľkami, vychovávateľkami a pomocníkmi pobalili doma svoje prenosné postielky a šup naspäť o 18tej hodine do svojich školských tried. Veď prišiel ten slúbený čas – prespíme v škole! Akcia sa začala veľmi úspešne, nakoľko rôznorodosť spacieho príslušenstva bola naozaj bohatá. Žiaci si prichystali svoje karimatky, spacáky, matrace, nafukovacie posteľe, či veľkorozmerných plyšákov, vyukladali si vankúšiky, prikrývky, deky, obľúbené hračky a iné neodmysliteľné „spacie potreby“. Netrvalo dlho a už deti na spoločnej chodbe vítal kúzelník Talostan.

Informatická súťaž iBobor

[11.11.2023] Naša škola sa aj tento rok zapojila do celoslovenskej informatickej súťaže **iBobor** v snahe podporiť záujem o informačné a komunikačné technológie u žiakov. Do súťaže sa v tomto šk. roku zapojilo 129 žiakov 1. a 2. stupňa. 47 žiakov prvého stupňa ročníky 3 a 4. 82 žiakov druhého stupňa ročníky 5 až 9. Úspešní riešitelia súťaže iBobor po triedach: 16 žiakov 1. stupňa a 23 žiakov 2. stupňa.

Komparo 2023

[9.11.2023] Vo štvrtok, 9.11.2023 ožila naša školská jedáleň v nezvyčajnom čase. Za stoly sa usádzali ôsmaci a deviataci. Čakalo ich testovanie KOMPARO. Všetci si zaslúžili pochvalu za vzornú prácu a sústredené riešenie úloh. Výsledky sa dozvedia po Mikuláši elektronicky na www.komparo.sk. Tlačené výsledky aj s komentárom dostanú účastníci po 22. januári 2024.

Ďakujeme aj pani učiteľke Jánošovej za pomoc pri organizácii testovania.

Mikuláš na Bielenisku

[6.12.2023] 6. december je venovaný všetkým deťom. Netrpezlivo čakajú na Mikuláša, ktorý ani tento rok nezabudol navštíviť našu školu s plnými košíkmi cukríkov. Tie rozdával všetkým poslušným deťom.... dokonca prišli až dvaja spolu so svojimi pomocníkmi, čertami, anjelmi, škriatkami. Na škole urobili dobrú náladu, deti im zaspievali krásne vianočné pesničky, zarecitovali, odfotili sa...mali z toho zážitok nielen ony, ale aj učitelia. Aj touto cestou ďakujeme žiakemu parlamentu a jeho členom, ktorí zastrešili túto milú akciu.

Pytagoriáda 2023/2024

[3.1.2024] Aj v tomto školskom roku sa v dňoch 12. a 13.12. 2023 žiaci našej školy zapojili do riešenia matematických úloh Pytagoriády, ktorá je určená pre žiakov 3. – 8. ročníka. Pytagoriáda je matematická súťaž, v ktorej okrem správnosti vypočítaných príkladov rozhoduje aj čas, za ktorý žiaci vypočítajú dané príklady. Celkovo sa do súťaže v kategóriách P3 a P4 zapojilo 60 žiakov 1. stupňa a v kategóriách P5 – P8 súťažilo 95 žiakov 2. stupňa. Žiaci riešili úlohy v škole v počítačových učebniach. Úspešnými riešiteľmi sa stali tí, ktorí vyriešili minimálne 10 úloh správne a za ušetrený čas získavali úspešní riešitelia bonusové body. Tento rok Pytagoriádu úspešne zvládlo 39 žiakov našej školy.

Výstava BODY WORLDS

[26.1.2024] Hurá na výstavu!!! Takto veľmi sa triedy 4.A a 4.D spolu so svojimi triednymi učiteľkami tešili na výstavu BODY WORLDS v Bratislave. Dňa 26.1.2024 sme mali možnosť so žiakmi zažiť to, čo sa učíme aj na hodinách prírodovedy. Bola to neskutočná pohybová sústava, oporná, nervová, dýchacia, cievná či tráviaca sústava.

Karneval

[31.1.2024] Dňa 31.01.2024 sa na našej škole uskutočnil KARNEVAL. Deti a pani učiteľky sa premenili na všelijaké masky. O výbornú zábavu a program sa postaral Šašo Jaro, ktorý po celý čas zabával deti. Neoddeliteľnou súčasťou boli samozrejme aj súťaže, tanečná zábava a dobrá nálada. V závere nechýbala tombola. Všetkým, ktorí sa akoukoľvek mierou pričínili o tento výborne strávený čas venovaný našim žiakom, patrí veľké Ďakujem!

Edu Escape Room

[14.2.2024] Dňa 13.2. a 14.2.2024 sa žiaci I.stupňa zúčastnili vzdelávacieho programu Edu Escape Room – učenie hrou. Išlo o interaktívnu náučno-dobrodružnú hru, kde žiaci v tímoch hľadali rôzne indície, riešili hádanky a hlavolamy. Pre každý ročník bol pripravený iný „level“ náročnosti. Pri hre si žiaci rozvíjali logické myslenie, jemnú motoriku, čitateľskú a finančnú gramotnosť. Dôležitou súčasťou hry bola spolupráca v tíme, komunikácia a zodpovednosť. Žiakov daná aktivita veľmi zaujala. Všetkým účastníkom sa podarilo v časovom limite úspešne vyriešiť hlavolam. Veríme, že podobnej aktivity sa zúčastníme aj nabudúce.

PREČO MÁM RÁD SLOVENČINU, PREČO MÁM RÁD SLOVENSKO

20. VÝROČIE VSTUPU DO EURÓPSKEJ ÚNIE

Sarah Galovičová

Európska únia - skrátene EÚ alebo Únia je integračné zoskupenie, ktoré od februára 2020 tvorí 27 členských štátov s celkovým počtom 437 miliónov obyvateľov, čo je približne 6% svetovej populácie. Predseda Európskej rady je Charles Michel. Sídlo

Európskej komisie je v Bruseli v Belgicku. Predsedníčka Európskej komisie je Ursula von der Leyenová. Podpredseda je Josep Borrell. Je to vysoký predstaviteľ únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku. Aktivity Európskej únie pokrývajú celý rad oblastí - poľnohospodárstvo, obchodnú politiku, menovú politiku a pod..

Slovensko 1. mája 2024 oslávi 20. výročie svojho vstupu do Európskej únie. Podľa prieskumu realizovaného zastúpením Európskej komisie na Slovensku súhlasí s členstvom Slovenska v EÚ takmer sedem z desiatich opýtaných Slovákov a Sloveniek, čo je asi 67% opýtaných. V máji uplynú dve dekády, odkedy si Slováci a Slovenky vybrali svoju budúcnosť. Pre Slovensko sme si želali bezpečie, zlepšenie kvality života a silnejšie medzinárodné postavenie našej krajiny. Slobodne sme sa rozhodli, že v Európe nechceme byť viac cudzincami, ale chceme byť jej súčasťou. Náš vstup do EÚ bol náročným procesom, kedy sme si museli vybojovať našu cestu do Európy a splniť predvstupové kritéria. Európa vtedy stála pri nás a podala nám pomocnú ruku. Dnes zabúdame na to ako dlho sme sa usilovali získať miesto za európskym rokovacím

stolom. Práve v čase vojny u nášho suseda sa ešte naliehavejšie ukazuje aká dôležitá je ochrana a podpora spoločenstva európskych krajín. Svojím vstupom do Európskej únie sa Slovensko stalo rovnocenným partnerom, ktoré dnes spolu s ním tvoria najväčšiu obchodnú veľmoc a zdieľajú spoločné hodnoty, akými sú ľudská dôstojnosť, sloboda, rovnosť, demokracia, právny štát, ľudské práva či solidarita. Práve solidarita a spolupatričnosť zohrali dôležitú úlohu počas pandémie Covidu-19. Do roku 2020 dostalo Slovensko na rozvoj skoro 30 miliárd eur z európskych fondov. Vďaka tomu sa za ostatné roky podporili stovky projektov v oblastiach dopravy, školstva, vedy a výskumu, zdravotníctva a ochrany prostredia. Z európskych fondov sa za ostatné roky stavali a rekonštruovali školy, predškolské zariadenia, nemocnice, obnovovali námestia, budovali nové cesty, modernizovali železnice. Slovensko so vstupom do EÚ priniesol obyvateľom Slovenska európsku identitu. To znamená, že sme Slováci, ale aj Európania. Máme silnejší hlas vo svete. Zlepšilo sa jeho

postavenie a váha na medzinárodnej scéne. Vďaka členstvu majú Slováci a Slovenky umožnený bezvízový styk do absolútnej väčšiny krajín sveta a slovenský pas je 9. najsilnejším pasom na svete a bez víz sa dostaneme do 184 krajín. Slováci majú viac slobody. Môžu voľne cestovať, pracovať, študovať a podnikat' v celej Európskej únii. Populárny študijný program Erasmus +,

využilo viac ako 40 tisíc slovenských vysokoškolákov. Dnes môžeme platiť spoločnou európskou menou euro v 20 krajinách eurozóny.

Tento rok bude pre nás veľmi významný, kedy si 1. mája 2024 Slovensko spoločne pripomenie a oslávi 20. výročie vstupu Slovenska do Európskej únie.

Marko Tomanovič

Na Slovensku nie je málo miest, obcí, ale za to je každé niečím výnimočné. Ja žijem v meste Pezinok, ktoré sa nachádza v Bratislavskom kraji a teda na západnom Slovensku. Čím je výnimočné napríklad naše mesto? Ako sa hovorí, sto ľudí sto chutí. Niektorí sa rád v zime lyžuje? Tak pôjde na Pezinskú Babu. Ale tak isto určite nájdeme aj ľudí, ktorí chodia plávať, to im umožní Pezinská krytá plaváreň. Rovnako si tu miesto nájdú aj ľudia zaujímaví sa o históriu, a tak môžu navštíviť

Malokarpatské múzeum. Pezinok je rovnako známy aj pestovaním hrozna a výrobou kvalitného vína. Ale aj ľudia, ktorí chcú ísť len tak niekam, aj oni si tu nájdú to svoje. Máme tu krásny zámok Šimák a hneď vedľa aj nádherný Zámocký park. Nájdete v ňom krásne farebné pávy a jazierko s kačičkami, je to veľmi príjemné miesto. Ak Pezinok navštívite, vydajte sa tam, kde sa budete cítiť dobre, ale nenájdete tu miesto, kde sa budete cítiť nepríjemne.

Natália Brezinová

Každý Slovák či Slovenka musí ovládať slovenčinu. Učíme sa ju už od malička, ale stále sa v nej treba zlepšovať. No slovenčina nie je jednoduchý jazyk. Na slovenčine je najťažšia gramatika. Myslím, že každý by bol rád, keby bolo iba mäkké i, keby neboli vybrané slová, pády alebo podobne, ale práve to robí slovenčinu tak krásnym jazykom. My Slováci môžeme byť na seba hrdí, pretože je to veľmi náročný jazyk, ale má mnoho slov s podobným

významom, čo človeku umožní rozširovať slovnú zásobu. Slovná zásoba je u každého človeka iná. Niektorí Slováci rozprávajú inak, pretože rozprávajú nárečím – nespisovnou slovenčinou. Nárečím sa niektoré slová povedia inak. V tejto dobe sa používa veľa slov aj z angličtiny. Slovenčinu sa veľa cudzincov neučí, pretože je náročná. My sa v škole zatiaľ učíme angličtinu, pretože sa s ňou dá dorozumieť všade vo svete. Slovenčina pre mňa vždy zostane mojím krásnym materinským jazykom.

Marko Václav

Volám sa Marko a narodil som sa na Slovensku. Som hrdý občan Slovenska, krásnej Európskej krajiny. Prečo mám rád Slovensko? Slovensko je krásna krajina ktorá nám ponúka množstvo poznatkov o prírode, kultúrnych pamiatkach a rôznych osobnostiach. Páči sa mi že sa ľudia v jednotlivých regiónoch snažia dodržiavať staré tradície, ktoré pomáhajú k rozvoju turizmu a samotnej prezentácii Slovenska v zahraničí. Narodilo sa tu množstvo významných ľudí. Prečo mám

rád slovenčinu? Je to môj materinský jazyk, rodičia sa mi ňou prihovárali už od môjho narodenia a neskôr som sa začal pravopis učiť na hodinách Slovenského jazyka v mojej škole. Aj keď slovenčina nie je známy jazyk vo svete, pre mňa je dôležitá. Komunikujem ňou doma, v škole...Na Slovensku mám svojich kamarátov a najbližšiu rodinu. Je to suverénny a moderný štát. Slovenčina je odkazom našich predkov a preto si ju treba vážiť rovnako ako našu prírodu a kultúru.

Michal Pullman

Keď som premýšľal nad touto témou, predstavil som si, že by som musel odísť žiť do celkom inej krajiny. Čo všetko z mojej rodnej krajiny by mi chýbalo? Zo všetkého najviac by mi chýbali miesta, ktoré mám rád: vinohrady v Pezinku, kde sa chodievame s rodinou bicyklovať alebo Vysoké Tatry, kam sme chodievali do školy v prírode. Krásne miesta sú aj na Gemeri, odkiaľ pochádza môj ocko. Je tam syslia lúčka, krásne jaskyne a čistá príroda, pretože tam nechodí veľa ľudí. Určite by mi chýbali aj tradičné slovenské jedlá. Keď

sme na dovolenke v zahraničí, neviem si v reštaurácii nič vybrať. V jedálnom lístku mi chýbajú jedlá, ktoré varíme doma, napríklad gemerské gulky alebo bryndzové pirohy. Po príchode z dovolenky som rád, že znova všade okolo seba počujem slovenčinu. Pre mňa znie krajšie ako iné jazyky. Tiež si neviem predstaviť, že by som na Veľkú Noc nezažil poriadnu šibačku. Keby som musel, zvykol by si aj na život v inej krajine, ale vždy by som sa sem chcel vrátiť.

Oleg Janček

Vždy sa teším, keď cestujeme z Pezinka do Kežmarku. Najviac sa mi táto cesta páči v zime. Diaľnicou prejdeme autom zo

západného na východné Slovensko. Po ceste vidím veľa pekného a zaujímavého. Či sú to napríklad rieky, najprv Dunaj, potom

Váh, Hron a nakoniec Poprad. Dychberúce sú aj hrady, ktoré lemujú našu cestu, Trenčiansky hrad, hrad Strečno a nakoniec Kežmarský zámok. Aj zasnežené hory, ktorými sú Malé Karpaty, Nízke či Vysoké Tatry ma neustále prekvapujú svojou krásou a majestátnosťou.

Cesta nám vždy ubehne veľmi rýchlo, lebo sa počas nej všetci spolu rozprávame. So sestrou sa často hráme rôzne hry, napríklad, kto povie najviac slov na určité písmeno. Náš jazyk je na slová veľmi bohatý. Niekedy sa aj nasmejeme na slovách, ktoré spolu dokážeme vymyslieť, lebo iné sa používajú na západnom Slovensku a iné na východnom.

Zima na Slovensku je veľmi čarovná, páčia sa mi predovšetkým tradičné slovenské Vianoce, keď je celý svet pokrytý bielou nadýchanou perinou. V našej rodine sa dodržiavajú staré zvyky. Ja chodím pre Betlehemske svetlo, páči sa mi drevený Betlehem a aj ľudia v krojoch.

Na Štedrý deň sme so sestrou čítali starodávny text z Biblie, asi to bola starosloviencina a tá ma veľmi zaujala tým, že veľa slov som ani nepoznal.

Voľný čas v zime trávim na lyžiach, predovšetkým v obci Vernár. Tento kraj je tiež veľmi zaujímavý, iný ako u nás na Pezinskej Babe. Slovensko je môj rodný kraj a veľmi sa mi páči život v tejto krajine.

Samo Schabjuk

Samo býva v Pezinku. Rád cestuje po Slovensku a chodí do lesa.

Raz, keď bol v lese, tak išiel na lúku, ktorá bola polovyschnutá, polomočaristá, polozarastená a poloholá. Jednoducho divná lúka. Išiel tam s rodinou na piknik.

Zrazu našiel divnú jamu a v nej permoníka. Opýtal sa ho čo tu robí. Permoník odpovedal: „Ja tu hľadám pyrit. Počúvaj, neukázal by si mi nejaké miesta, kde sa ťaží zlato alebo pyrit? Môžem ťa za to dobre odmeniť.“

Samo prikývol a išiel mu ukázať zlaté a pyritové bane v Pezinku. Najskôr ho zaviedol na Trojárovú baňu, v ktorej sa ťažil

pyrit. „Teraz pôjdeme do vnútra sopky, blízko Banskej Štiavnice,“ povedal Samo. „Pôjdeme do bane, ktorá je pri hoteli Salamandra v obci Hodruša-Hámre, v pohorí Štiavnické vrchy.“

Permoník sa tam chvíľu zastavil a hovorí: „Ukázal by si mi nejaké hrady alebo zámky?“ opýtal sa permoník. Samo súhlasil. Tak začalo ich putovanie na hrad. Volal sa Starý hrad v Banskej Štiavnici.

Permoník chcel vidieť väčší výhľad, tak sa vybrali na Nový hrad v Banskej Štiavnici.

„Inak, volám sa Matúš.“ povedal permoník. „Ak sa voláš Matúš, chcel by si ísť na Matúšovu vežu?“

Permoník prikývol. „Tak ideme na Trenčiansky hrad. Je typický kvôli jeho najvyššej veži. Volá sa Matúšova veža a je z nej pekný výhľad na mesto Trenčín“. Napokon sa išli pozrieť na riekku Váh, v ktorej veľakrát lovil Samo ryby.

„Odkiaľ poznáš také dobré lokality na výlet?“ spýtal sa permoník. „Ja rád chodím po Slovensku, mám ho veľmi rád, preto, lebo je tu veľa prírodných či historických pamiatok. Máme tu takmer všetko,“ povedal Samo.

„Máte tu aj more?“ opýtal sa permoník.

„Nie ale máme tu veľké jazerá a aj Morské oko, vodné gejzíry či liečivé pramene,“ odpovedal Samo.

„Máte tu aj púšť?“ spýtal sa permoník.

„Nie, ale máme podobný kopec z piesku, volá sa Sandberg,“ odpovedal Samo.

„A pyramídu máte?“

„Pyramídu? Jednu máme, obrátenú pyramídu v Bratislave. Je to budova rozhlasu.“

„Ďakujem, že si mi poukazoval Slovensko a rôzne historické pamiatky. Za to ti dám odmenu,“ povedal permoník. Permoník dal Samovi zlatku, pozdravil sa a zmizol v zemi.

Volám sa Samo a permoník je môj kámo. Chcel vedieť o Slovensku viac, tak som mu povedal, prečo ho mám rád.

BÁJKY - vlastná tvorba

Dominika Hlaváčiková

Ovečka a vlčá

Nedáľeko koliby pri lese žilo jedno malé vlčá. So svorkou chodili kradnúť ovce do košiara. Raz sa malé vlčá spriatelilo s malou ovečkou. Keď sa to rodičia malej ovečky dozvedeli, zakázali jej s vlčatom priateľiť. Nechceli, aby jej vlčá ublížilo. O niekoľko dní svorka vlkov aj s vlčatom zahnali stádo oviec na hranu útesu. Malej ovečke sa nôžka šmýkala a pomaly kĺzala z útesu. Žiadna ovca zo stáda jej nevedela pomôcť. Našťastie to zbadalo vlčá a rozbehlo sa priateľke pomôcť. Schmatlo ovečku za huňatú vlnu a vytiahlo ju na pevnú zem.

Z toho vyplýva ponaučenie: „V núdzi poznáš priateľa.“

MGR. TÍMEA BALUCHOVÁ

ROZHOVOR

Magdaléna Poláková

Rebeka Strapáková

Adela Kapustová

1. Prečo ste si vybrali práve našu školu?

Ponúkli mi pracovné miesto a proste som to vzala.

2. Z akej školy ste k nám prišli?

Toto je moja prvá škola, takže z vysokej školy.

3. Ako sa Vám páči na našej škole?

Páči sa mi tu, je tu veľmi akčná atmosféra. Kontakt so žiakmi je pre mňa naplňujúci.

4. Prečo ste si vybrali práve predmet, ktorý učíte?

Mala som vždy čisté jednotky a nevedela som si vybrať, takže asi to bola taká náhoda.

5. Máte vyštudované aj niečo iné?

Geografiu a Biológiu.

6. Bolo učiteľstvo vždy povolanie, ktoré ste chceli robiť alebo ste chceli byť aj niečím iným?

Nebolo, ale mala som v rodine veľa učiteľov...

7. Máte nejakú motiváciu, ktorá Vám

pomáha každé ráno vstať do práce? Ak áno, môžete nám ju prezradiť?

Mojou motiváciou sú slušní, zodpovední, pravidelne sa pripravujúci a pedantní žiaci.

8. Pracujete radšej osamote alebo v tíme?

Záleží to od aktivity, niekedy sama a niekedy aj v tíme.

9. Máte nejaký veľký cieľ, ktorý chcete dosiahnuť?

Chcem veľa cestovať a hlavne spoznávať kultúru.

10. Vymenujte tri prídavné mená, ktorými by ste sa vedeli opísať.

Spolahlivá, rozvážna a cielavedomá.

12. Aká je Vaša obľúbená aktivita vo voľnom čase?

Čítanie reportážnej literatúry, cestovanie (ak je na to čas, hlavne vtedy, ak je tam lepšie podnebie ako u nás) a politika.

SPÁNOK A JEHO ÚČINKY

AKO NÁJSŤ ŠŤASTIE (5. ČASŤ)

Mgr. Andrea Daniel

Spánok je pre celkovú náladu a šťastie mimoriadne dôležitý. Pomáha oboje regulovať, sme vďaka nemu v rovnováhe a nabití pozitívnou energiou. Potom sa cítime šťastnejší.

REM / rapid eye movement – rýchle pohyby očí / fáza spánku, pri ktorej snívame, je tiež dôležitá, pretože vtedy spracúvame zážitky

a spomienky a presúvame ich z krátkodobej do dlhodobej pamäti.

Súvis medzi spánkom a šťastím vyplýva z dlhodobého výskumu. Výskum pod vedením neurológa Matthewa Walkera z kalifornskej univerzity v Berkeley odhalil, že zatiaľ čo dostatok spánku dokáže regulovať náladu a pomáha vyrovnať sa s emocionálnymi

*Ten sen, čo rozuzľuje starosti, tú každodennú smrť a kúpeľ duše,
balzam a druhý chod, čo nesmie chýbať na hodoch života.*

Shakespeare, Macbeth (druhé dejstvo, druhá scéna)

výzvami nasledujúceho dňa, nedostatok spánku spôsobuje presný opak. Pri nedostatku spánku sa totiž aktivuje časť mozgu prepojená s depresiou, úzkosťou a inými psychickými poruchami. „Je to akoby sa mozog bez spánku vrátil k primitívnejším

formám fungovania, v ktorých nie je schopný pochopiť kontext emocionálnych zážitkov a tvoriť vhodné podmienené reakcie,“ hovorí Walker. „V dôsledku toho ste emocionálne nevyrovnaní.“

Spánok je dôležitý aspekt života, o ktorý sa

Spánok je zlatá reťaz spájajúca zdravie s našim telom.

Thomas Dekker

treba starať a chrániť si tak zdravie. Niektorí ľudia sú na spánok citlivejší než iní, ale u mnohých môže mať chronická nespavosť významný vplyv na šťastie.

Obzvlášť hlboký spánok pomáha regulovať náladu a tak bez pravidelného kvalitného spánku sme náladoví, podráždení a trpíme úzkosťou.

Skoro ísť spať, skoro vstať, tadiaľ vedie cesta k zdraviu, bohatstvu a múdrosti.

Benjamin Franklin

Ak trpíte nedostatkom spánku, musíte tento stav zmeniť. Uvedomte si, že ak je váš

spánkový cyklus dlhodobo narušený, neviete ho zo dňa na deň vrátiť do pôvodného stavu.

Najlepšie lieky sú úprimný smiech a dlhý spánok.

Írske príslovie

Krízový plán

- Vyhnite sa podporným látkam, teda káve, alkoholu a nikotínu.
- Dodržujte presný harmonogram. Každý deň chodte spať a vstávajte približne v rovnakom čase, aby ste si nastavili biologické hodiny.
- Každý deň cvičte – najlepšie pri dennom svetle, čo tiež pomáha regulovať biologické hodiny.
- Dve hodiny pred spaním sa vyhnite práci fyzickej aktivite. Telo a myseľ budú mať čas upokojiť sa.
- Nečítajte v posteli texty na laptopoch a mobiloch, pretože podsvietené displeje zbytočne stimulujú mozog.
- Pred spaním si dajte niečo pod zub, skúste mlieko alebo cereálie, ktoré obsahujú aminokyselinu tryptofán podporujúcu spánok.
- Skúste si dať horčičku s vitamínom B, pite kamilkový čaj a do kúpeľa pred spaním pridajte levanduľový esenciálny olej.
- V spánku by ste mali mať ticho a tmu. V tme mozog produkuje spánku prospešný melatonín. Skúste aj zátky do uší.

BÁSNE NAŠICH ŽIAKOV

ÚNAVA, SPRAVODLIVOSŤ

Kristína Potáková

Únava

*Padáš na mňa pomaly
ako jesenné listy.*

Hráš sa s mojimi viečkami.

Je len osem, choď preč, nemáš tu čo robiť.

Vravím ti, zatiaľ čo ty už mi vymýšľaš sny.

No ty nepočúvaš.

Ty si aj tak tvrdohlavá beštia čo mi nedá pokoj.

*Večne nezvaná návšteva, plyšák na objatie, na ktorého nemám čas a
chcela by som mať,*

no ja dávno nie som dieťa, musím ťa odkladať.

No ty sa teda nedáš odradiť.

Najprv mi objímeš telo.

Cítim sa príjemne a teplo,

dych sa mi spomalí.

Máš svoje taktiky...ako ma dostať do zúfania.

Lákaš ma tam.

Preč od rozbúrených vôd, tam kde je bezpečne a ticho.

A keď ťa jemne pripustím do svojej náruče, priam na mňa skočíš.

Spravodlivosť

Hľadám ťa v kostoloch i v ľudských očiach.

Tvoju tvár však stále nepoznám.

Prosím, ozvi sa mi, keď budeš mať čas.

Zbieram tvoje omrvinky, lebo veľa ťa nikdy nebolo...

Občas sa snažím uväzniť ťa v pohári

a viem, už dlho viem,

že sudcovia ťa nemajú zastrčenú v talári.

Kde si?

Ozvi sa, keď budeš mať čas.

Potrebujem ťa ako sprchu rannú,

ktorá by zmyla všetky tie bludy.

Vyzývam ťa, urob zo mňa slobodnú.

A keď ležím a všade je tma,

iba vtedy cítim v žilách bublajúcu krv, upokoj ju.

Povedz mi už konečne, že sa ti dá dôverovať!

Bolo by to ľahšie.

Každý deň ťa chcem mať.

Neviem, čo celé dni robíš.

Či sa snažíš vôbec niekedy pobožkať maminu myseľ

alebo berieš zbrane katom nevinných?

Či rozdávaš jedlo dušiam ktoré to tak potrebujú?

Ale myslím, že len ležíš v kúte a hráš sa, že nemáš oči.

Tak kde si?

Tú schovávačku skonči.

Chcem ti dať svoju dôveru.

BÁSNE NAŠICH ŽIAKOV

PIATKOVÝ VEČER, NAVŽDY

Kristína Patáková, Natália

Piatkový večer

Zvuk práčky z horného poschodia a nie celkom dokonalý účes.

Odlícená pohoda, višne a hradby z podušiek.

Vonku hluk opitých lások a čierna obloha,

moja lenivosť mi dovolí len párkrát ticho číhať z balkóna.

Trpkosť červeného vína a sladkosť červených višní vo mne spôsobujú iné vnímanie reality.

Rozum mi teraz blúdi po byte, ktorý vydychuje v tme.

Občas puknú staré parkety

a piatkový večer oficiálne ukončil všetky štafety.

Kniha o varení mi dáva pocit, že som kulinár.

V tento večer však všetky zástery odkladám.

A tak je iba pohoda a ja.

Navždy

Navždy,

*to je to slovo, ktoré ti hovorí každý,
na to, aby si s nimi zostala aj v daždi.*

*Či už je to v búrke alebo prehánke,
zas to skončí na Hanke a ona bude zas tá, ktorá všetko dokazí.*

*A to jediné ju mrazí
a vlastne ju to celé kazí
myslieť, že nie je pre druhých dostatočne dobrá.*

*Ale vlastne robí to pre mamu a otca,
ktorí si myslia, že je dostatočne dobrá,
a že to získa.*

*Preto si bezdôvodne píska,
lebo vtedy nemusí myslieť,
že nevyzerá ako miss-ka.*

*Ale Hanka to vyrieši a už nebude musieť sedieť v skrýši a plakať,
že musí na sebe zamakať.*

*A čo keď Hanka potrebuje iba osobu, ktorá ju osočovať nebude?
Čo keď chce iba osobu, ktorá jej bude safe place?*

Možno to jediné Hanke chýba alebo sa možno chce len prejsť a ísť na chvíľu späť.

*Tak povedala leť
spomienkam, ktorým už nechce spadnúť späť.*

Čas ju to naučil, ako sa posunúť ďalej a ako sa poučiť z vecí, ktoré sa nedajú napraviť.

*Tak teraz Hanka pláva krajinou
na ceste vydat' sa za hospodinom.*

ZÁCHRANA VELITEĽA

CESTY VESMÍROM

Michaela Fornerová

Po vesmírnej lodi koloval kl'ud, až na veliteľ'a. V posledných dňoch sa začal správať divne. Všetci ostatní si to všimli a začali mať podozrenie...

βορροζειει...

οσταινη σι το λζειωηι α ζαζαηι μαη, ζα ζαζαηι ζβηαλαη, ηηλυε' λζεισι ηησ η λ βορρζαυλερ ηηοοου

Niektorí si mysleli, že začal užívať omamné látky, druhí zas, že sa zbláznil. Všetkým zakázal sa čo i len priblížiť k superinteligentnému počítaču. Niektorí si kvôli tomu mysleli, že pred nimi niečo skrýva. Ostatní ostávali v pokoji a robili si svoju prácu.

Lenže ja som chcela zistiť, prečo to takto je a čo sa s veliteľom deje. Vstala som od svojho stola a začala kráčať ku kancelárii veliteľa. Na polceste ma zastavil môj kolega Erik. „Evelin, nešiel by som tam, mám dojem, že veliteľ sa úplne zbláznil,“ povedal, pričom sedel za svojim stolom plným papierov a hrnčekov od vypitej kávy.

„Erik, idem tam presne preto, aby som to zistila,“ povedala som sebedovomo a Erik si vzdychol.

„No dobre, ale dávaj si pozor,“ povedal a ja som prikývla.

Bol čas zistiť, čo sa deje s našim veliteľom. Podišla som k jeho kancelárii a zaklopala. Nikto sa neozýval. Zaklopala som znova a znova nič. „Pán veliteľ?“ zvolala som. Znova nič. Zhlboka som sa nadýchla a otvorila dvere.

V miestnosti bola tma. Poobzerala som sa okolo až kým som nezbadala svetlo, ktoré pochádzalo zo superinteligentného počítača a za ním sedel veliteľ. Bolo vidieť, že nevyzerá byť úplne v poriadku. Metal sa a triasol. „Pán veliteľ?“ povedala som potichu. Počul ma a pomaly sa otočil. Okamžite som si všimla jeho červené oči a skoro čierne kruhy pod očami. „Ste v poriadku, pán veliteľ?“ spýtala som sa už s trochu bojzlivým hlasom.

„Som úplne v poriadku,“ povedal veliteľ až príliš pokojne. Nahnalo mi to zimomriavky po celom tele. Prikývla som a opustila miestnosť.

Vošla som do hlavnej miestnosti, kde každý sedel pri svojom stole a robil si svoju prácu.

Vyskočila som na stôl v strede a pritom vzbudila záujem kolegov. „Prosím o pozornosť!“ zakričala som a všetci sa na mňa pozreli. „Mám dojem, že náš pán veliteľ sa totálne zbláznil. Našla som ho pri superinteligentnom počítači a vyzeral tak, že ho veľmi často používa, možno je pre neho niečo ako droga,“ povedala som a bolo vidieť, že sa nad tým zamýšľajú aj ostatní.

„A čo s tým spravíme?“ spýtala sa kolegyňa Stella.

„Musíme mu zobrať superinteligentný počítač, zbláznil sa z toho,“ povedala som a všetci prikývli. Zoskočila som zo stola a seabedomo som sa postavila: „Musíme ho zastaviť hneď teraz, pretože potom už bude možno neskoro.“ Všetci prikývli.

Vykročila som ku kancelárii veliteľa a ostatní ma nasledovali. Bolo potrebné s tým skončiť

tu a teraz: „Erik, ty zažneš svetlá. Marek a Paľo, potrebujem, aby ste chytili veliteľa, Stella zneškodní superinteligentný počítač a ja dám pozor, aby sa nič nepokazilo.“ Dostala som od všetkých súhlas a misia sa začala.

Vošli sme do miestnosti a Erik zažal svetlo. Od veliteľa sme dostali iba nespokojný pohľad. Bolo jasné, že bol na superinteligentnom počítači závislý. Paľo a Marek sa rozbehli a znehybnili ho. Stella sa vrhla na zneškodnenie počítača, pričom ja som sa postavila tvárou v tvár veliteľovi. „Pán veliteľ, vy ste sa zbláznili,“ povedala som a dala si ruky v bok.

„To nie je pravda!“ skríkol. Medzitým sa počítač úplne vypol a veliteľ párkrát zažmurkal. Bol späť. Náš normálny veliteľ bol späť. Bolo to niečo ako omámenie alebo kliatba? Na tom už nezáležalo. Náš veliteľ bol späť.

EXTRÉMIZMUS, RADIKALIZMUS

SKÚSME MYSLIEŤ INAK

Mgr. Andrea Daniel

Extrémizmus sa v súčasnosti stáva témou, ktorej venujú pozornosť nielen médiá a odborníci, ale aj laická verejnosť. Vyvoláva ju najmä fakt, že v niektorých štátoch sa opätovne dvíhajú vlny násilia založené na rasovej, politickej a náboženskej neznášanlivosti voči osobám, ktoré sa odlišujú od majoritných skupín obyvateľstva.

Extrémizmus je teda možné považovať za celosvetový problém a jeho riešenie je veľmi aktuálne nielen na medzinárodnej, ale i na vnútro politickej scéne štátov Európy. Pojmy ako **extrémizmus**, či **radikalizmus** pozná každý. Nakoľko sú často zamieňané, či nepochopené úplne, rozhodla som sa ich priblížiť.

Extrémizmus je pojem, ktorý rezonuje v spoločnosti čoraz nástojčivejšie. Neustále prebieha diskusia o adekvátnosti tohto pojmu, jeho vymedzenie je nejasné, zavádzajúce, často evokujúce spojitosť s terorizmom, spojenom s aktivitami organizovaných násilných skupín, či rôznych občianskych združení. Extrémizmus je pojem,

ktorý má mnoho definícií a vysvetlení. V zásade ho možno definovať ako konanie a aktivity vychádzajúce z postojov krajne vyhrotenej, demokratickému systému nepriateľskej ideológie, ktoré deštruktívne pôsobia na existujúci demokratický systém a snažia sa ho nahradiť systémom typu totalitného režimu alebo diktatúry. Cieľom takéhoto konania je prevzatie moci alebo jej deštrukcia bez ohľadu na legitímnosť spôsobu. Tento pojem predstavuje súhrn sociálno-patologických javov vyskytujúcich sa v rámci organizovaných skupín, ktorých prejav spočíva v odmietaní základných hodnôt, noriem a spôsobov správania platných v danej spoločnosti. Jedná sa o

formy a prejavy, ktoré je možné definovať ako trestný čin alebo negatívny jav charakteristický porušovaním právnych a sociálnych noriem. Extrémizmus v sebe nesie prvky intolerancie a je namierený proti základným demokratickým ústavným princípom ktoré sú definované v našom právnom poriadku.

Extrémizmus teda **napáda systém základných práv a slobôd** definovaný v ústave a v medzinárodných dokumentoch ošetrojúcich danú oblasť. Môže sa jednať aj o snahu sťažiť alebo znemožniť uplatňovanie týchto práv. Taktiež sa jedná o snahu o obmedzenie, potlačanie, znemožnenie výkonu základných práv a slobôd pre určité skupiny obyvateľstva definované ich pohlavím, národnosťou, rasou, etnikom, farbou pleti, vierovyznaním, jazykom, príslušnosťou k spoločenskej triede, majetkom, ako aj používanie fyzického násillia namiereného voči majetku, alebo názorovým alebo politickým oponentom. Extrémistické zoskupenia ponúkajú verejnosti jednoduché riešenia problémov, ktoré v spoločnosti existujú a spoločnosť ich nevie v krátkom časovom limite vyriešiť. Na druhej strane sami sa na riešení týchto problémov nezúčastňujú. Podľa **definície Ministerstva vnútra SR** sa za extrémistické považujú všetky verbálne, grafické, fyzické, alebo iné aktivity spojené spravidla s vyhraným ideologickým alebo iným kontextom, zväčša s absenciou hmotnej pohnútky, ktoré vyvíjajú jednotlivci alebo skupiny osôb s názormi výrazne vybočujúcimi zo všeobecne uznávaných spoločenských noriem, so zreteľnými

prvkami netolerancie, najmä rasovej, národnostnej, náboženskej alebo inej obdobnej neznášanlivosti, ktoré útočia proti demokratickým princípom, spoločenskému usporiadaniu, životu, zdraviu, majetku alebo verejnému poriadku.

Radikalizmus môžeme označiť za tzv. **šedú zónu prechodu medzi demokratickým a extrémistickým politickým spektrom názorov a postojov.** Tieto názory a postoje sa vzd'alujú od demokraticky konformného priestoru, no nedosiahli hranice extrémizmu. Aktivity v tomto smere sa snažia o určité radikálne alebo rozsiahle zmeny, ktoré sú na hrane demokratického politického a právneho systému, no neusilujú o jeho odstránenie alebo jeho nahradenie totalitným zriadením. Extrémizmus sa naopak odmieta demokratický právny štát a snaží sa o jeho výraznú modifikáciu až odstránenie. **Radikalizácia** označuje **proces osvojovania si radikálnej ideológie**, kedy jednotlivci alebo skupiny pod vplyvom radikálnej politickej alebo náboženskej ideológie opustia hodnotový systém danej krajiny a osvoja si nový systém hodnôt, ktoré nie sú v súlade so základnými princípmi demokratickej spoločnosti. Takýmto oddelením jednotlivca alebo skupín od demokratického systému sa zvyšuje odhodlanie realizovať radikálnu ideológiu v praxi aj násilnými spôsobmi, čo môže zahŕňať páchanie trestných činov.

Smery

1. **Pravicový extrémizmus** vychádza najmä z ideológie nacizmu a fašizmu.
2. **Ľavicový extrémizmus** ideologicky vychádza z komunizmu a anarchizmu.
3. **Náboženský extrémizmus** ideologicky vychádza z radikálnych prúdov rôznych náboženských zoskupení.

Ako som už podotkla, **k náboženskému extrémizmu patria sekty.**

Názory a postoje mladých ľudí vo veľkej miere formuje a ovplyvňuje rodina, škola, rovesníci a médiá. Úlohou školy a rodiny je ukázať mladým ľuďom nebezpečenstvo, ktoré extrémizmus predstavuje. Deti a mládež by sa mali naučiť rozpoznať kritiku politických rozhodnutí od nebezpečných prejavov extrémizmu, založenú na potláčaní ľudských práv určitých skupín a pokusov o nastolenie nového poriadku, ktorého pravidlá nekorešpondujú s princípmi demokracie. Televíziu a rozhlas zo života ľudí vytlačil internet. Jeho výhodou je obojstranný komunikačný tok, **veľkou nevýhodou je absencia kontroly**. Zatiaľ čo program televízie a rozhlasu je sledovaný verejnosťou a štátnymi orgánmi, **internet** je nekontrolovateľný. Táto skutočnosť dáva priestor rôznym extrémistickým zoskupeniam, aby cez svoje portály propagovali svoje myšlienky a snažili sa osloviť najmä mladých ľudí.

Najdôležitejšia úloha v oblasti prevencie však zostáva na rodičoch a učiteľoch. Je potrebné si viac všímať deti a mládež, rozprávať sa s nimi, zisťovať ich názory a vysvetľovať im nebezpečenstvo extrémizmu. Venovať pozornosť ich oblečeniu, hudbe, ktorú počúvajú, poznať internetové stránky, ktoré navštevujú a vedieť, s kým sa vo voľnom čase stretávajú a čo spolu s rovesníkmi robia. Naučiť ich, že úlohou každého jedinca je brániť základné hodnoty demokracie, ľudské práva na slobodu a rozhodne vystupovať proti nenávisti, rasizmu a intolerancii.

ŠIKANANA, NÁSILIE NA DEŤOCH, PÁCHANÉ INÝMI DEŤMI

PREVENCIA

Mgr. Andrea Daniel

Problematike šikanovania sa v poslednom období venuje zvýšená pozornosť. Nielen v zahraničí, ale aj u nás vznikajú preventívne programy, ktoré majú zabrániť šikane na školách. Cesta k tomuto bodu však bola vydláždená dramatickými udalosťami. V extrémnych prípadoch išlo o samovraždy detí a mladistvých. Až tieto osudy boli spúšťačmi skutočného záujmu o školskú šikanu.

Vývoj šikany v príbehu dievčaťa

Na základnej škole som bola veľmi šťastné a priateľské dieťa. Keď som nastúpila na strednú, všetko sa zmenilo. Kamaráti, ktorí so mnou prišli zo základnej školy, sa so mnou prestali baviť, lebo nechceli, aby ich so mnou niekto videl.

Na strednej škole bolo všetko iba o oblečení a peniazoch. Bola som nepekná, nosila som hrubé okuliare. Každý sa mi posmieval. Jeden chalan z vyššieho ročníka ma začal nadávať, urážal ma, vymýšľal si o mne klebety, bral mi osobné veci. „V druhom ročníku som sa začala kamarátiť s dvoma spolužiačkami z mojej triedy. Ale po čase ma tiež začali ohovárať. Všetci mi hovorili, aká som škaredá a že by som sa mala radšej zabiť. A v treťom ročníku sa všetko ešte zhoršilo. Spolužiaci ma prenasledovali, fotili ma, keď som bola na WC, alebo v triede.

Vždy keď som prišla zo školy domov, zatvorila som sa v izbe a plakala. Preplakala som celé noci. Zhoršila som sa v prospechu, učitelia si začali predvolávať mojich rodičov. Povedali im, že som lenivá a že sa málo snažím. „Celá škola vedela, že som šikanovaná, ale nikto neurobil nič, aby mi pomohol. Každý ma nenávidel, a ja som nemala jediného kamaráta.

(Kaja, obeť šikany)

Čo je to šikana?

Slovo **šikana** pochádza z francúzskeho slova **chicane**, čo znamená **obťažovanie, týranie a prenasledovanie**. Šikanovanie je akékoľvek správanie, ktorého zámerom je ublíženie jedincovi.

V školskom prostredí ide najmä o zastrašovanie iného žiaka, prípadne skupiny žiakov, no ďalšie prejavy môžu byť oveľa závažnejšie:

- fyzické útoky,
- vydieranie,
- krádeže,
- poškodzovania vecí inej osoby,
- slovné útoky – nadávky, vyhrážanie sa, ohováranie,
- ponižovanie – napr. vynútené „posluhovanie“,
- sexuálne obťažovanie a zneužívanie

Šikanovania sa dopúšťajú jednotlivci aj skupiny. Šikanovanie sa objavuje všade tam, kde je väčšia koncentrácia ľudí, z ktorých niektorí sú fyzicky silnejší a psychicky odolnejší, a iní slabší, či labilnejší. Ide o nebezpečný spoločenský jav, pri ktorom je obmedzovaná osobná sloboda, ponižovaná ľudská dôstojnosť.

Typickým znakom šikany je dlhodobá agresia voči tej istej osobe. Šikanovanie sa často prejavuje aj v nepriamej podobe – napríklad ako nápadné ignorovanie žiaka skupinou spolužiakov.

Najhoršou formou šikany je bezprostredné násilie, či surovosť. Nerešpektovanie druhej osoby má jasný cieľ získať prevahu, dominanciu, výhody, posilniť vlastné sebavedomie.

Stupne šikanovania

- 1. Ostrakizmus** - Ide prevažne o psychické formy násilia – ignorovanie, prehliadanie obeť, vylúčenie zo skupiny. Mierne nadávky, intrigovanie, ohováranie a zosmiešňovanie.
- 2. Fyzická agresivita** - Psychický nátlak začína prerastať do fyzickej agresivity. Občasné strkanie, potkýnanie, ťahanie za vlasy, podkopávanie stoličky, bitky či facky. Pritvrďuje sa manipulácia s obeťou. Aj slabší agresori, členovia širšej skupiny agresorov, zisťujú, „ako chutí moc“.
- 3. Vytvorenie jadra** - K agresorovi (agresorom) sa pridávajú ďalší jednotlivci. Táto etapa je rozhodujúca – ak sa totiž nevytvorí silná pozitívna skupina, ktorá by oslabil vplyv „silného jadra“, dochádza k užšej spolupráci s agresormi
- 4. Rozvinuté šikanovanie** - V tejto etape je kladenie odporu v podstate zbytočné. Činnosť agresorov nerušene pokračuje. Zvyšok triedy začína obeť vylučovať zo svojej spoločnosti, prípadne sa priamo zúčastňuje na šikanovaní. Trieda takto akceptuje šikanovanie ako „normálne správanie“, ako nejaký nepísaný zákon – ide o prijatie noriem agresorov. Teror sa stupňuje a nadobúda každodenný charakter
- 5. Totalita – dokonalá šikana** - Toto je posledné štádium vykorisťovania. Dokonalá šikana sa vyskytuje na stredných školách, vo výchovných ústavoch, alebo vo väzniciach. Na základných školách sa objavuje výnimočne. Vodca agresorov rozhoduje o všetkom, čo sa v skupine deje.

Slovné (verbálne) šikanovanie:

posmešky, nadávky, nevhodné sexuálne komentáre, sarkastické a ironické poznámky, urážlivé kresby či básničky.

Sociálne (spoločenské) šikanovanie:

ublíženie niekomu na reputácii, alebo vo vzťahoch, ignorovanie, neodpovedanie na pozdrav, šírenie klebiet a fám, burcovanie ostatných, aby sa s dotýčným žiakom nerozprávali, nekamarátili, neobhájenie obeť, ak je z niečoho nespravodlivo obvinená, zahanbovanie a ponižovanie na verejnosti.

Fyzické (telesné) šikanovanie:

bitie, kopanie, škrtenie, plúvanie, obmedzovanie osobného priestoru, zabraňovanie v slobodnom konaní – napr. obeť si nemôže sadnúť, odmietanie požiadaviek a prosieb – agresor nechce pustiť obeť na záchod a pod., užívanie alebo ničenie vecí niekoho iného, neslušné gestá.

*Jediným učiteľom hodným toho mena je ten, ktorý
vzbudzuje ducha slobodného premýšľania a rozvíja cit
osobnej zodpovednosti.*

Ján Ámos Komenský

EURÓPSKY TÝŽDEŇ BOJA PROTI DROGÁM

SKÚSME TO BEZ DROG...
Mgr. Andrea Daniel

Tretí novembrový týždeň je Európskym týždňom boja proti drogám, vyhláseným z iniciatívy Európskej únie. Prvýkrát bol tento Európsky týždeň boja proti drogám vyhlásený v roku 1998. Začal sa v Grécku a pokračoval vo všetkých členských štátoch. Neskôr sa stalo nepísanou tradíciou, že v jesenných mesiacoch – osobitne v novembri sa viac ako inokedy organizujú alebo zviditeľňujú aktivity, ktoré v konečnom dôsledku napomáhajú k zníženiu dopytu po drogách. Drogová závislosť nevzniká náhle, ale vyvíja sa z túžby, ktorá súvisí so spôsobom života jednotlivca. Náklonnosť k tomuto nebezpečenstvu vzniká najmä v detskom a dospievajúcom veku. A práve toto obdobie je veľmi dôležité pre rozvoj zdravej osobnosti a slobodného rozhodovania.

V tomto roku sme si na našej škole opäť pripomenuli Európsky týždeň boja proti drogám, a to v dňoch 20.11.-24.11.2023. Koordinátor protidrogovej prevencie – Mgr. Andrea Daniel spolu s pani učiteľkami a p. učiteľom Mgr. Petrom Mydliarom a zástupcami školského parlamentu pripravili a uskutočnili v rámci prevencie drogovej závislosti tieto aktivity:

V pondelok 20.11.2023 na úvod týždňa sa cez školský rozhlas cez prvú vyučovaciu hodinu prihovorili zopár vetami, k téme boja proti drogám, žiaci zo 6. A triedy - Dominika Hlaváčiková, Sofia Zara Kocková a Marko Tomanovič, Zástupcovia školského parlamentu potom rozdali do tried II. stupňa malé letáky s textom – Päť dôvodov, prečo je Marihuana droga, ktorý si mohli umiestniť na magnetickú tabuľu či využiť na diskusiu počas triednických hodín, resp. etiky či občianskej náuky.

V utorok 21.11.2023 koordinátor prevencie zrealizoval prednáškovú činnosť na závažnú tému: „Týranie zvierat“ v triede 8.A na hodine Etickej výchovy.

V stredu 22.11.2023 navštívila našu školu pani npor. Ing. Martina Sláviková, referent špecialista / skupiny prevencie vnútorného oddelenia OR PZ v Pezinku, ktorá v triedach 9.A, 9.B a 9.C počas 1.-3.vyučovacej hodiny prednášala tému Extrémizmus a v triede 5. A počas 4. vyučovacej hodiny mala prednášku na tému Šikanovanie.

Pani učiteľky II stupňa, hlavne výtvarnej výchovy zrealizovali aktivitu - Štyri plagáty. Bola to aktivita určená pre žiakov II. stupňa.

Žiaci mali pracovať v štyroch skupinách. Každá z nich dostala úlohu, ktorú spracovala ľubovoľne zvolenou technikou - kresbou,

malbou, kolážou, slovom... Žiaci si predstavili, že pracujú v reklamnej agentúre, ktorá má navrhnúť rôzne plagáty:

1. **skupina** mala navrhnúť plagát pre protifajčiarsku poradňu. Súčasne mohli vytvoriť aj vhodné slogany pre kampaň proti fajčeniu.
2. **skupina** mala navrhnúť plagát pre protialkoholickú poradňu. Súčasne mohli vytvoriť aj vhodné slogany pre kampaň zameranú proti alkoholu.
3. **skupina** mala navrhnúť plagát proti drogám resp. vytvoriť antirekamu. Rovnako ako predchádzajúce skupiny, mohli vytvoriť slogany pre kampaň proti drogám.
4. **skupina** si mala predstaviť, že majú vlastný štát a oni sú v ňom ministri a prezident. Mali navrhnúť opatrenia na zamedzenie drog s využitím dopravných značiek.

Na záver mohli skupiny svoje plagáty prezentovať a s pani učiteľkami diskutovať o otázkach ako napr.: - Ako sa vám pracovalo v skupinách? - Kto mal prvý návrh, nápad na vyriešenie úlohy? Prijali ste ho? - Ako ste si rozdelili prácu v skupine? - Ktorý plagát, ktorý slogan vás najviac zaujal? Prečo? - Navrhli by ste ešte niečo iné na zamedzenie drog v spoločnosti? - Kde by ste umiestnili antireklamu na alkohol, fajčenie a drogy ako také? Prečo? - Videli ste v poslednej dobe nejaký leták, reklamu, ktoré by poukazovali na nežiaduce účinky drog? Kde? Zaujali vás? Prečo áno, prečo nie? - Aké požiadavky by ste stanovili na antireklamu, aby bola účinná?

Vyhotovené plagáty umiestnili na nástenky vo svojich triedach. Nástenky tried v piatok 24.11.2023, počas prestávok, zástupcovia školského parlamentu a porota v zložení: Mgr. Katarína Hájiková, Mgr. Katarína Veselková, Mgr. Peter Mydliar a Mgr. Andrea Daniel chodili hodnotiť. Prvé tri miesta získali diplomy:

- Trieda 6.A za 3. miesto
- Trieda 5.A za 2. miesto
- Trieda 5.B za 1. miesto

Na hodinách náboženstva a tvorby projektov, pán učiteľ Mgr. Peter Mydliar zrealizoval aktivity ako premietanie videa - Pravda o syntetických drogách, ktorá bola určená žiakom 7.-9. ročníkov, alebo vyplňanie - Dotazníka o skúsenostiach s alkoholom a fajčením, určeného žiakom 5.-9. ročníkov. či vedenie diskusie so žiakmi na tému o fajčení.

Drogy sú realitou, netýkajú sa iba detí a mládeže, ale všetkých. Deti a mládež sú jednou z najohrozenejších rizikových skupín, pretože závislosť v organizme, ktorý sa vyvíja, vzniká niekoľkonásobne skôr. Nezapúdajte na to, že zážitok s drogou je krátky, ale utrpenie, ktoré spôsobí trvá dlho. **Nikdy nedopustíte, aby bola túžba po droge silnejšia ako Vy! Nedopustíte, aby nad Vami vyhrala!**

KRIMINALISTICKÁ DAKTYLOSKOPIA

KRIMINALISTIKA

Mgr. Andrea Daniel

Kriminalistická daktyloskopia skúma odtlačky papilárnych línií (papilárneho terénu) na koncových článkoch prstov rúk, dlaní, nôh a chodidiel osôb.

Je nepochybné, že útvary na vnútornej strane rúk a nôh zaujímal ľudí už od pradávna. Najstarším známym nálezom zobrazujúcim dermatoglyfické útvary sú v skale vyryté obrazy ruky tzv. petroglyfy v Novom Škótsku. V starovekom Babylóne sa používali odtlačky palca na hlinenom valčeku, ako osobná pečať a známka. Odtlačok palca sa tiež používal, ako značka výrobcu na hlinených výrobkoch alebo namiesto podpisu na listinách.

Z európskych bádateľov, ktorí významne prispeli k poznaniu tejto problematiky možno vymenovať českého prírodovedca J.E. Purkyňa v roku 1823, po prvý krát popísal základné vzory papilárnych línií na koncových článkoch prstov rúk a zároveň vytvoril prvú klasifikáciu dermatoglyfických útvarov. V roku 1880 upozornil angličan H. Faulds na možnosti využitia týchto stôp na identifikáciu páchatela trestného činu. V tom čase už W.J. Herschel prakticky používal odtlačky prstov na identifikačné účely pri svojej súdnej praxi v Indii. Identifikačný

systém založený na daktyloskopii nadobudol širšie uplatnenie až začiatkom 20. storočia. Daktyloskopická registrácia tak nahradila dovtedy používaný identifikačný systém na základe meraných a opisných znakov podľa Bertillona – bertillonage.

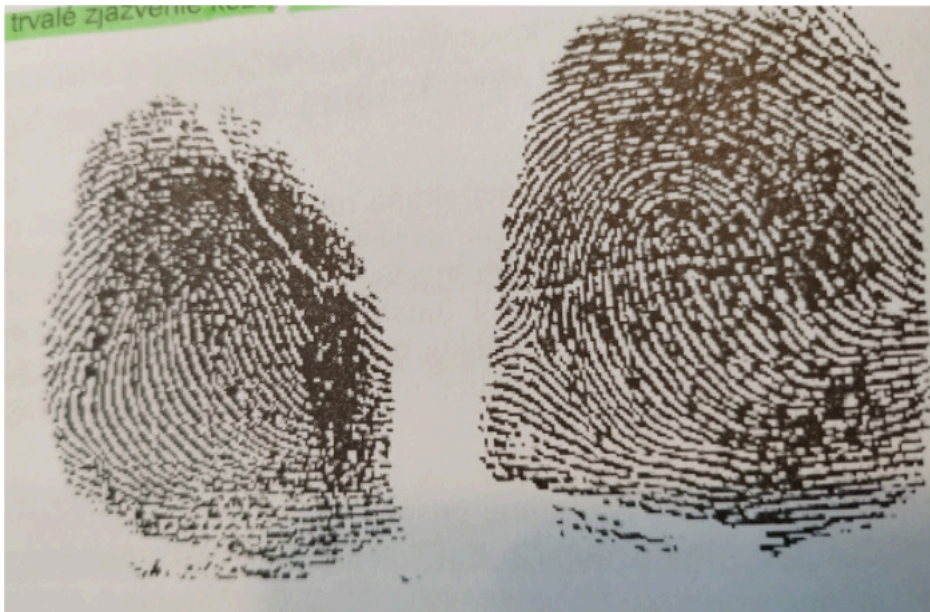
Individualizácia osôb na základe odtlačkov papilárnych línií je založená na vedeckých poznatkoch (axiomách), ktorých základ sformuloval Francis Galton, v 90. rokoch 19. storočia. Podľa nich priebeh papilárnych línií a nimi obrazce:

- sú jedinečné a neopakovateľné, t.j. neexistujú dve osoby, ktoré by mali zhodné obrazce papilárnych línií. Dokonca ani v prípade jednovaječných dvojčiat, ktoré sú vlastne prirodzeným genetickým klonom (vlastnia rovnakú DNA), nie je zhoda v priebehu papilárnych línií. Aj keď býva často zhoda v type obrazcov, tieto sa odlišujú lokalizáciou a tvarom minúcií
- relatívne nemenné počas života.

Embryonálne štúdie ukázali, že papilárne línie sa začínajú formovať v 4. mesiaci embryonálneho vývinu. Dovtedy je koža hladká. Ich vývoj sa ukončí v 6. mesiaci. Od tejto doby sú útvary vytvorené papilárnymi líniami prítomné na rukách a nohách, nemenia sa a ostávajú zachované i po smrti jedinca, za kým sa telo (konkrétne koža) nerozloží. Výnimku tvorí

dočasné alebo trvalé zjazvenie kože, či niektoré ochorenia napr. lepra.

- neodstrániteľné (neodstrániteľnosť usporiadania papilárneho teréniu). Papilárne línie sú neodstrániteľné, pokiaľ nie je odstránená zárodočná vrstva pokožky.

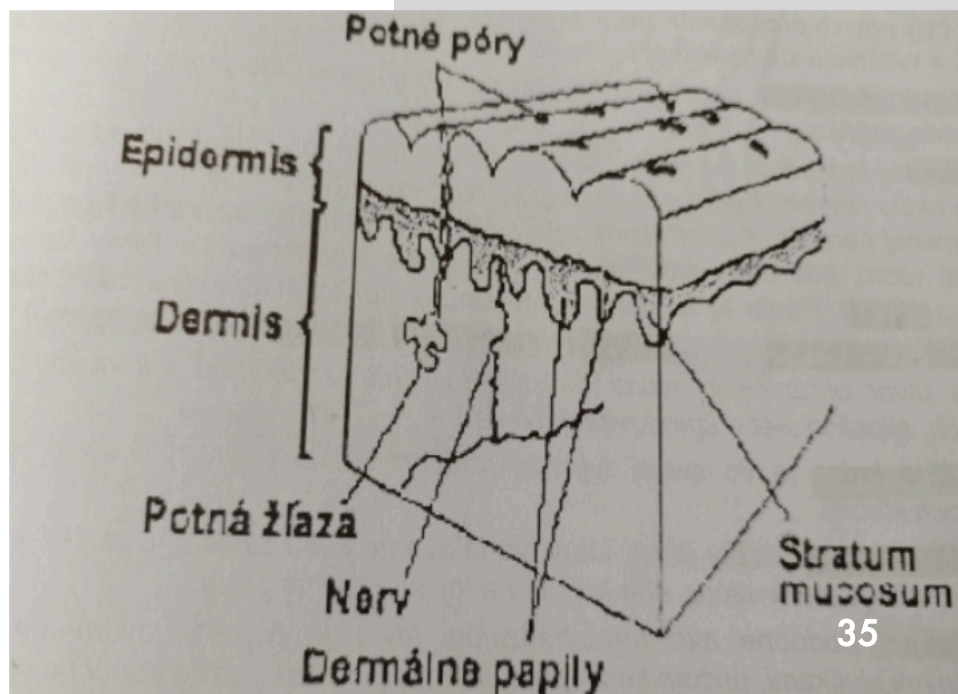
Papilárne línie sa nachádzajú iba na koži dľaňovej strany rúk a chodidlovej strany nôh. Táto časť pokožky okrem toho, že obsahuje papilárne línie, sa vyznačuje ďalšími vlastnosťami, ktoré ju odlišujú od ostatnej časti kože:

- je bez ochlpenia,
- neobsahuje žiadne mazové žľazy,
- má vyššiu koncentráciu nervových zakončení,
- má vyššiu koncentráciu potných žliaz,
- nie je pigmentovaná.

Pokožka s papilárnym terénom je tvorená systémom líšt (vyvýšené časti) a brázd (vklesnuté časti) povrchovej časti pokožky zvanej epidermis. Línie vytvorené líštami sledujú presne priebeh línií tvorených dvojicami líšt (papilae dermis) na hranici zárodočnej vrstvy, epidermis (stratum germinativum) a hlbokých častí pokožky dermis.

Obrazce, ktoré vytvárajú papilárne línie možno rozdeliť do nasledovných typov:

- oblúk
- slučka
- vír

Oblúk – je najjednoduchším útvarom. Línie tu prebiehajú viac-menej paralelne cez celý povrch prstového bruška, pričom sú len mierne oblúkovito zakrivené.

Slučka má jednoduchšiu stavbu ako vír. Podľa toho ktorým smerom sa slučka otvára delíme

slučky na ulnárne (otvorená smerom k malíčku) a radiálne (otvorená smerom k palcu).

Vír je útvar ohraničený dvoma trirádiami a línie prebiehajú v koncentrických kruhoch, elipsách alebo špirálovito okolo jadra.

Kriminalistické stopy, skúmanie

Zaistovanie daktyloskopických stôp

Daktyloskopické stopy sa vyhľadávajú a zaistujú na predmetoch a plochách, ktorých sa mohla osoba dotýkať prstami, dlaňami alebo bosými chodidlami. Vychádza sa hlavne z predpokladaného pohybu osoby na mieste a pre ich zaistenie sa volí najvhodnejší a najspoľahlivejší spôsob. Súčasne sa vyhľadávajú latentné daktyloskopické stopy prostredníctvom zviditeľňovacích techník, t.j. použitím optických pozorovacích prostriedkov a zviditeľňujúcich technických pomôcok a postupov.

Z technických pomôcok na zviditeľnenie sa používa osvetľovacia lampa štrbinou k plošnej orientácii osvetlenia. Použitím šikmého osvetlenia sa dosiahne zviditeľnenie

praktický všetkých druhou daktyloskopických stôp. Takto zviditeľnené stopy sa zaistujú fotograficky. Ďalšou pomôckou na zviditeľňovanie stôp je daktyloskopický prášok (práškový hliník – argentorát, práškové železo, prášková meď, práškové sadze – karborafín). Nanášaním daktyloskopického prášku pomocou jemného štetca alebo priamo zo spreja na miesto výskytu neviditeľnej stopy nastáva prílnutie prášku na miesta odtlačených papilárnymi líniami. Následne sa zaistujú na daktyloskopickú fóliu. Podľa farby použitého prášku vyberáme fóliu tak, aby dostatočne kontrastovala s použitým práškom (tmavý prášok – svetlá fólia, svetlý prášok – tmavá fólia).

Metóda s využitím pár kyanoakrylátu – tieto sa rozptýlia na miesto predpokladaného výskytu stopy a svojim prilnutím zviditeľnia pap. línie kontrastom svojho bieleho sfarbenia. Použitie pár sublimovaného jódu je tiež založené na podobnom princípe, avšak zviditeľnené stopy hnedočerveným jódom je potrebné včas fotograficky zdokumentovať.

Farebné, krvavé a masťné stopy sa zaistujú fotograficky. Plastické stopy zvýrazňujeme

šikmým osvetlením a zaistujeme fotograficky. Ďalej sa zaistujú odlievaním pomocou vhodnej látky a následným odtláčením vzniknutého odliatku na papier pomocou daktyloskopickej černe.

Daktyloskopické stopy sa zaistujú priamo na mieste činu. Menšie predmety, na ktorých nie je možné stopy zaistiť na mieste, sa prepravujú do kriminalistického laboratória na kriminalistické skúmanie.

Daktyloskopické zbierky

Na účely kriminálnych evidencií sa zhromažďujú údaje o osobe spolu s daktyloskopickými odtlačkami vo forme daktyloskopických zbierok. Daktyloskopické zbierky obsahujú:

- odtlačky prstov a dlaní známych páchatel'ov trestnej činnosti
- daktyloskopická karta a
- stopy z neobjasnených trestných činov

Kriminalisticko - daktyloskopické registrácie technickým zdokonaľovaním nadobudli formu, ktorú možno označiť za systém – kriminálnych evidencií.

Kriminalistická identifikácia v prípade kriminalistickej daktyloskopie znamená vyjadrenie záverov o zhode alebo rozdielných porovnávaných odtlačkov. Potrebný počet znakov pre vyjadrenie záveru o zhodnosti porovnávaných objektov nebol jednoznačne stanovený. V jednotlivých krajinách sa počet znakov pohybuje v rozsahu 5-18. Na Slovensku sa používa minimálne 10 znakov

na to, aby mohol byť vyslovený záver o zhode porovnávaných objektov.

V prípade záveru o zhode daktyloskopických obrazcov, z ktorých jeden patrí konkrétnej osobe, možno na základe poznatkov o kriminalistickej identifikácii uviesť, že druhý odtlačok pochádza od tej istej osoby a nemôže pochádzať od inej osoby na Zemi. Výsledok je teda len pravdepodobnostný. Individualizáciu osoby možno určiť len na základe analýzy DNA.

V prípade záverov o tom, že daktyloskopické obrazce nie sú zhodné a jeden z nich nepochádza z papilárneho terénu skúmanej osoby, možno uviesť, že odtlačok nevytvorila daná osoba. Výsledok je teda bezvýsledný.

TCHOUKBALL

ŠPORTUJEME S LOPTOU

Mgr. Marianna Marcinková

Viete čo to je?

Ide o netradičnú športovú hru, o vznik ktorej sa zaslúžil ženevský lekár Hermann Brandt.

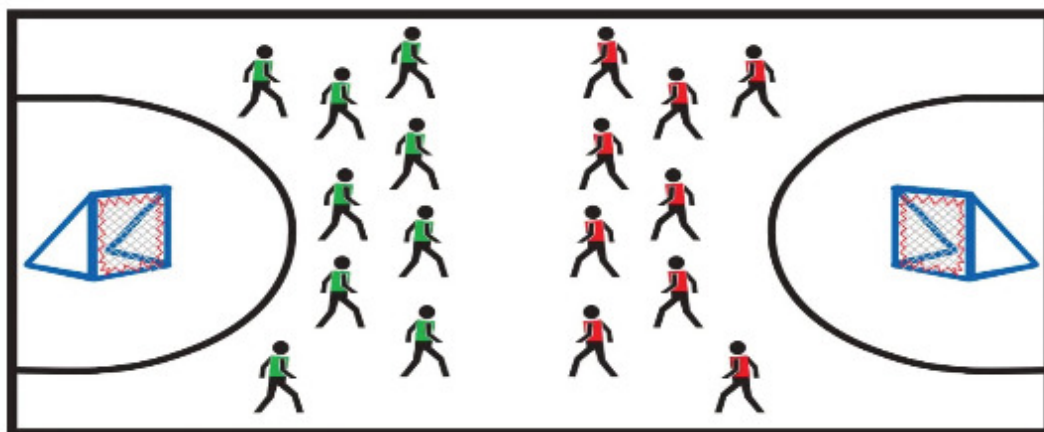
Hra bola reakciou na vzrastajúci počet zranení v náročných pohybových činnostiach s prvkami agresie.

Názov tejto hry vznikol spojením dvoch slov –

„ball“ a citoslovca „tchouk“ - zvuk nárazu lopty na odrážadlo.

V roku 1971 vznikla Švajčiarska federácia a čoskoro i Medzinárodná tchoukballová federácia - F.I.T.B.

Priblížime Vám základné pravidlá tejto netradičnej hry:

Hrá sa na ihrisku 20 x 40 m (s jednou odrazovou konštrukciou 20 x 15 m).

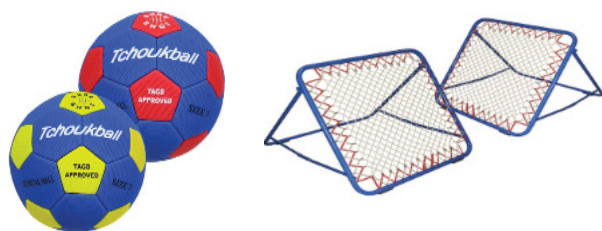
ZLOŽENIE DRUŽSTVA pozostáva: 2 x 9 hráčov (2 odrážadlá, 40 x 20 m ihrisko) alebo 2 x 6 (7) hráčov (2 odrážadlá, 20 x 15 (12) m ihrisko);

HRACIA DOBA:

muži: 3x15min., ženy: 3x12min.,
dorastenci: 3x12min., dorastenky 3x10 (7)min. Medzi jednotlivými tretinami je 5-minútová prestávka.

Čo je teda základným princípom hry?

- cieľom hráčov družstva je prekonať súpera rozdielom bodov, získaných v priebehu zápasu, za vlastné úspešné útoky alebo chybné realizované útoky súpera;
- používať maximálne tri prihrávky a tri kroky pri pohybe s loptou;
- vystreliť loptu tak, aby po odraze dopadla do ihriska, mimo územia zakázanej zóny;
- brániaci hráči nesmú nijako brániť útočníkom v prihrávkach a strel'be;
- chytená lopta znamená pre obrancov, že môžu prejsť do útoku;
- chybné prevedené zakončenie útoku znamená zisk bodu pre obrancov.

Nakoľko sme si tento netradičný šport TCHOUKBALL mali možnosť nedávno vyskúšať na vlastnej koži aj my učitelia telesnej a športovej výchovy našej školy na inovačnom vzdelávaní, rozhodli sme sa spolu s podporou školy zadovážiť potrebné pomôcky aj pre našich žiakov a postupne tak tento šport aplikovať aj na našich hodinách TŠV. Tento netradičný šport je veľkým prínosom a oživením na našich hodinách, kde

LOPTA - (vieme nahradiť aj volejbalovou loptou alebo loptou na vybíjanú)

2x ODRÁŽADLO - zariadenie : kovový rám o dĺžke strán 1 m a výplet s pevnou sieťkou

DRESY , prípadne **CHRÁNIČE** na kolená a lakte

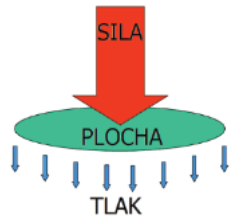
žiaci už pri prípravných cvičeniach zdokonaľujú prácu s loptou (chytanie/ hádzanie), rýchlostné či reakčné schopnosti, učia sa tiež vzájomnej spolupráci, komunikácii, rešpektu či férovosti. Veľmi sa z toho tešíme a spoločne veríme, že si tento „nový“ šport budeme užívať na našej škole aj do budúcnosti.

ŠPORTU ZDAR!

HALUZE A HALÚŽKY

Mgr. Veronika Krekáčová

TOTO NÁM NEVYŠLO...

Žiak: Tlak a zvuk sú chemické faktory.

Keď sa darí na hodine . . .

Žiaci na hodine mali prerozprávať povesť, ktorú čítali.

Žiak: Pán Bojnického zámku stretol závislákov, ktorí mu povedali, že ho podvádza žena.

Žiak odpovedá z dejepisu:

Žiak: Keď niekto vyhral olympijské hry, postavili mu sochu, kde bol nahý.

Keď sa darí na písomke ...

Vedomosti z dejepisu ...

Pri ktorých riekach vznikla MEZOPOTÁMIA?

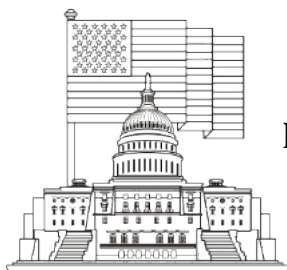
Žiak: ~~Ezenot~~ a ~~Tompia~~

Ako sa volali dvaja bratia, ktorých údajne kojila vlčica?

Žiačka: ~~Cyril~~ a ~~Metod~~

Romulus a Remus

WASHINGTON, D.C.

Kde bola podpísaná Washingtonská deklarácia? (mesto + krajina)

Žiak: ~~Pittsburg~~ v USA

Prečo neexistuje rok nula?

Žiak: Lebo Ježiš Kristus

Kto povedal výrok: „Tisícročné manželstvo s Maďarskom sa nevydarilo, musíme sa rozísť.“

Žiak: ~~Hlina~~ **Andrej Hlinka**

Ku definícii vyber a doplň správny pojem:

OSTRAKIZMUS, TYRANIA, DEMOKRACIA

- a) vláda ľudu - **tirania**
 b) črepinový súd v Aténach – **demokracia**

Ako sa volal slepý grécky básnik, ktorý napísal eposy Ilias a Odysea?

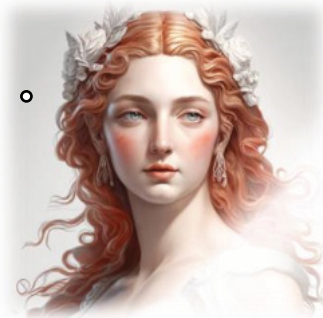
Žiak: ~~Hoeru~~ **Homér**

To bude asi omyl,
načo by mi bol
trojhlavý pes?

Ku charakteristike napíš, o akého gréckeho boha ide.

„Som boh podsvetia, kde Cháron preváža duše mŕtvych cez riekku Styx. Moja manželka je krásna Persefona a moju ríšu stráži trojhlavý pes Kerberos. Kto som?“

.....**Afrodita**.....

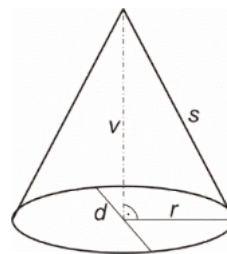
Vedomosti z matematiky ...

Učiteľka: Ako sa volá rotačné teleso, ktoré vznikne rotáciou trojuholníka?

Žiak: **Kahanec?**

Žiaci sa učia konštrukciu trojuholníka podľa vety sss.

Žiak: **Štvoruholník sa dá postaviť podľa vety sss**

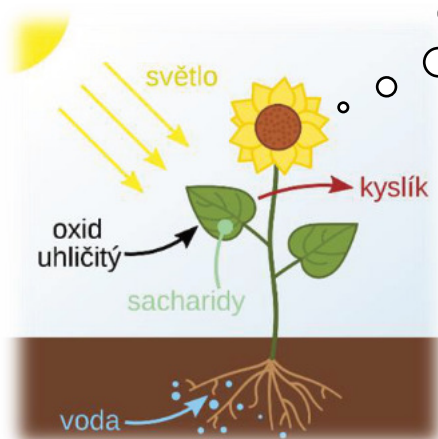
Tá podoba

Doplň slová do vety pre trojuholníkovú nerovnosť:

Trojuholník sa dá zostrojiť, ak**strana**..... dĺžok dvoch kratších strán je**rovná**..... ako najdlhšia strana.

Vedomosti z biológie ...

Prosím, netieniť!
Chytám zeleň.

Prečo potrebuje rastlina svetlo?

Žiačka: **Pri svetle chytá zelenú farbu.**

Ako rozdeľujeme rastliny, podľa dĺžky životného cyklu?

Žiak: **trvanlivé, netrvanlivé, podzemné**

Ako rozdeľujeme rastliny, podľa počtu klíčnych listov?

Žiak: **jednotný a množný**

KVÍZ A SUDOKU

ČO VIEME O GEPARDOCH ?

Nela Šimková

1) Kde žije väčšia populácia geparda štíhleho?

A: v Afrike

B: v Austrálii

C: v Južnej Amerike

2) Aká je dĺžka chvosta geparda štíhleho?

A: 30 - 40 cm

B: 50 - 60 cm

C: 60 - 80 cm

3) Aké dlhé skoky vie urobiť gepard pri behu?

A: 5 metrov

B: 7 metrov

C: 2 metre

4) Koľko zubov má gepard?

A: 30

B: 40

C: 20

5) Koľko rokov sa môže dožiť gepard v zajatí?

A: 10 rokov

B: 15 rokov

C: 17 rokov

6) Koľko má väčšinou gepard mláďat?

A: 3 - 5 mláďat

B: 1 - 2 mláďatá

C: 7 - 8 mláďat

7) Kedy začínajú mláďatá loviť s matkou?

A: hneď po narodení

B: 6 - 9 mesiacov

C: 2 - 3 roky

8) Koľko kilogramov mäsa dokáže zjesť samec geparda za deň?

A: 10 kg

B: 12 kg

C: 3 kg

9) Koľko má dospelý jedinec bodiek na tele?

A: 2 000

B: 3 000

C: 4 000

10) Ako dlho trvá gravidita u geparda štíhleho?

A: cca 9 mesiacov

B: cca 6 mesiacov

C: cca 3 mesiace

Vyhodnotenie: 1A, 2C, 3B, 4A, 5C, 6A, 7B, 8B, 9A, 10C.

Sudoku

			1	5	3		9	2
	7	5	9					4
3		2		6			8	
	6		7				2	1
				9				
8	2				6		7	
	8			7		2		3
2					9	6	4	
7	5		2	3	4			

VTIPY

Patrik Manzat

Ďurko, poďme sa hrať na školu.
Dobre, ale ja budem chýbať.

Kamil dostal päťku z úlohy a rozčuľuje sa:
Vidíte, pán učiteľ, už sa ani na rodičov nedá spoľahnúť.

Paľko, ty si ale múdry.
Celý šlabikár vieš naspamäť...

Akoby nie. Ved' už tretí rok chodím do prvej triedy...

Pýta sa učiteľka druháčika Jožka.
Aké ročné obdobie poznáš?
Školský rok a prázdniny, prosím.

Janko, povedz slovo, ktoré bude mať viac „o“!
Góóóóóóóó!

Hodina chémie:
Pýta sa učiteľka Jožka:
V čom sa rozpúšťajú tuky?
V kastróle.

V žiackej knižke mal Jožko napísané:
Mám doniesť 1€ na Afriku.
Otec pripísal: „Nikde nepôjde, neposlúcha!“

Žiaci, čo je nekonečné?
Vesmír.
A ešte niečo?
Školský rok.

Pani učiteľka, môžem byť potrestaný za niečo, čo som neurobil?
Nie, nemôžeš.

Tak by som Vám chcel povedať, že som neurobil domácu úlohu.

Jožko, čo tam gumuješ?
Ved' ste mi povedali, aby som si tú päťku opravil.

Karolko, prečo na rodičko prišla babka a nie rodičia?
Lebo babka je hluchá.

Chcel by som byť na mesiaci.
A to už prečo?
Tam je všetko šesťkrát ľahšie.

GALÉRIA

VÝTVARNÉ TVORENIE

Mgr. Slávka Chripková

GALÉRIA

NAŠA UMELECKÁ TVORBA

Mgr. Veronika Krekáčová

Príbeh o mieri a harmónii

V hlbokom lese, kde stromy štekli oblohu a slnko sa len ťažko predieralo cez husté koruny, žil vlk menom Argo. Argo bol silný a rýchly, no v jeho srdci nehorela túžba po love. Namiesto toho ho fascinovala krása prírody a tajomstvo hviezdnych nocí.

Jedného dňa stretol Argo líšku menom Runa. Runa bola prefikaná a vypočítavá, vždy hľadala spôsoby, ako sa dostať k jedlu a teplému úkrytu. Argo a Runa sa stali priateľmi, aj keď boli odlišní ako deň a noc.

Argo učil Runu o kráse lesa a Runa učila Arga o prežití v džungli. Spoločne sa naučili, že svet nie je len o dobre a zle. Niekedy je to o prežití a niekedy o tom, že nájdeš krásu v neočakávaných miestach.

V lese stretli aj medveďa menom Bruno. Bruno bol mohutný a silný, no v jeho srdci skrýval strach. Báľ sa samoty a báľ sa smrti. Argo a Runa pomohli Brunovi prekonať jeho strach a naučili ho, že aj v temných chvíľach existuje nádej.

Argo, Runa a Bruno sa stali symbolom mieru a harmónie v lese. Ukázali ostatným zvieratám, že je možné žiť spolu bez nenávisti a násilia. A tak sa v lese, kde stromy štekli oblohu a slnko sa len ťažko predieralo cez husté koruny, šírila nová legenda o sile priateľstva a porozumenia.